

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

№ BD. 24/9-1/1.22
2024 yil « 12 » avgust

ICHKI KASALLIKLAR
FANI
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	900 000	– Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	910 000	– Sog'liqni saqlash
Ta'lim yo'nalishi:	60911100	– Xalq tabobati

Nukus – 2024

Fan / modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar	
	2024-2025	5/6	4	
Fan / modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	Qoraqalpog'Rus			
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ichki kasalliklar	60 (12/48)	60	120

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishning maqsadi: ichki kasalliklarni erta tashxislashni bilish, maqsadga yo'naltirilgan tekshiruv hamda davolash rejasini UASh bilan birgalikda tuzishi, QVP/OP sharoitida keng tarqalgan kasalliklar bo'yicha profilaktika chora-tadbirlarini to'g'ri olib borish printsiplarini o'rgatish ko'nikmasini shakllantirishdan iborat.

Fanni o'qitishning vazifalari: ichki kasalliklarning etiologiya, patogenez, tasnifi, klinik ko'rinishlari, asoratlari, kechishi, oqibati, davolash va profilaktikasi bo'yicha bilimlarni takomillashtirish, bemorlarni anamnez yig'ish, turi tizimlar bo'yicha, klinik tekshirish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni takomillashtirish, kasalliklarning asosiy diagnostik mezonlarini aniqlay olishni o'rgatish, taxminiy, klinik diagnozlarni asoslashni o'rgatish, bemorlarni tekshirish rejasini tuzish, shifokor taktikasi va davolashni o'rgatish, laborator va instrumental tekshiruvlar natijalarini interpretatsiya qilishni o'rgatish, qiyosiy taqqoslash va yakuniy diagnozni asoslay bilishni o'rgatish, ichki kasalliklarning turlicha variantlari bo'yicha kechishida davolashni tavsiya eta olish va shoshilinch holatlarda tezkor yordam berishni o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

5-semestr:

1-mavzu. O'tkir reumatik isitma. Yurakning surunkali reumatik kasalligi. Orttirilgan yurak nuqsonlari. Yurak mitral va aortal nuqsonlari. Yurak tug'ma nuqsonlari.

Etiologiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, klinikasi. Laborator va asbob-uskunalar yordamida tashxislash, differentsial tashxis, davolash.

2-mavzu. YulK: Stenokardiya. Gipertoniya kasalligi.

Etiologiyasi, patogenez, tasnifi, klinikasi, laborator, asbob-uskunalar yordamida tekshirish. Differentsial tashxis.

3-mavzu. Miokard infarkti. Gipertonik kriz.

Etiologiyasi, patogenez, klinikasi, tashxislash, differentsial tashxis, davolash. Gipertonik krizlarning asoratlari. Tarifi, tasnifi, gipertonik krizlarda shoshilinch yordam.

6-semestr:

4-mavzu. Jigar sirrozlari.

Etiologiyasi, patogenez, tasnifi, klinikasi, tashxislash, differentsial tashxis, Davolash. Profilaktikasi.

5-mavzu. Biriktiruvchi to'qimaning diffuz kasalliklari. TQB. RA.

Etiologiyasi, patogenez, klinikasi, tashxislash, tashxis mezonlari, differentsial tashxis, davolash.

6-mavzu. Pielonefritlar va glomerulonefritlar.

O'tkir va surunkali pielonefritlar va glomerulonefritlar. Etiologiyasi, patogenez, klinikasi, tashxislash, differentsial tashxis, davolash.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

5-semestr:

1. Zotiljam (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).
2. O'tkir reumatik isitma (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).
3. Mitral qopqog'i yetishmovchiligi va mitral stenoz (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).
4. Aorta qopqog'i yetishmovchiligi, aorta og'zi stenoz (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).
5. Gipertoniya kasalligi. YulK tashxisi. Stenokardiya (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).
6. Miokard infarkti (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).

6-semestr:

7. Gastritlar. Me'da va 12 barmoq yara kasalligi (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).
8. Surunkali gepatitlar (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).
9. Jigar sirrozi (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).

10. Glomerulonefritlar, pielonefritlar tashxisi (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).

11. Revmatoid artirit. Tizimli qizil bo'richa (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).

12. Podagra. Osteoartrroz (etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv uslublari, kechishi, davolash).

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

5-semestr:

1. Bronxial astma kasalligida asmatik holatida birinchi yordam ko'rsatish choralari. Zamonaviy tekshiruv uslublari.

2. Yurak qon-tomir tizimi kasalliklarini zamonaviy tekshiruv uslublari.

3. Yurak tug'ma nuqsonlari. Laborator va asbob-uskunalar yordamida tashxislash, oqibati, davolash.

4. Miokard infarktida kechiktirib bo'lmaydigan yordam choralari.

5. Yurak aritmiyalarida kechiktirib bo'lmaydigan yordam choralari.

6. Simptomatik arterial gipertenziyalar.

6-semestr:

7. Surunkali enterokolitlar. Tashxislash. Zamonaviy tekshiruv uslublari. Davolash.

8. Oshqozon osti bezi kasalliklari diagnostikasi. Zamonaviy tekshiruv uslublari. Davolash.

9. Jigar sanchiligi, kechiktirib bo'lmaydigan yordam choralari.

10. Nefrotik sindrom. Zamonaviy tekshiruv uslublari.

11. Bo'g'im sindromida qiyosiy taqqoslash.

12. Psoriatik artropatiya. Tekshirish va davolash.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- eng ko'p tarqalgan ichki a'zolar kasalliklarining etiologiyasi, patogenez, klinikasi, asoratlari, davolash usullari, exokardiografiya, dopplerografiya bilan, rentgenografiya, kompyuter tomografiya, yadro-magnit rezonans tomografiya, angiografiya va yurak kateterizatsiyasi, balg'amni bakteriologik ekish, plevra bo'shlig'ini punktsiyasi, bronxografiya, spirografiya, broxoskopiya, najasni bakteriologik ekish, najasni disbakteriozga tekshirish, oshqozon shirasi va duodenal suyuqlik tarkibini tekshirish, punktsiya (bo'shliqlar va bo'g'im oraliq'i), gepatitning markerlarini aniqlash, UTT, EGDFS, kolonoskopiya, biopsiya, tekshiruv va kompleks davo rejasini tuzish *tasavvurga ega bo'lishi*;

- EKG olish va o'qishni bilish, pikfoumetriya qilish, mos parhez va davolash rejasini buyurish, immunologik tekshiruvlar, RF, SLK, peshob bakteriologik ekmasi va antibiotikogramma to'g'risida, ichki a'zolar kasalliklarini tekshirish, dastlabki va klinik tashxis qo'yva *bilishi va ularidan foydalana olishi*;

- EKG olish usullari, normal EKG, analizlar taxlili: bo'g'itilish xurujida ingalyatorlarni qo'llash, bo'g'itilish hurujida birinchi yordam ko'rsatish *ko'nikmalariga ega bo'lishi*;

- bemorni professional so'toq va ko'nikdan o'tkazish, tibbiy xujjatlar bilan ishlash, hayot uchun xavfli bo'lgan holatlarda shoshilinch terapevtik yordam ko'rsatish *malakalariga ega bo'lishi kerak*.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruza;
- amaliy mashg'ulotlar;
- o'quv metodik ishlamalar (darsliklar, qo'llamalar, o'quv-metodik tavsiyanomalar, test savollari va situatsion masalalar to'plami va h.q.);
- videoroliklar;
- prezentatsiyalar;
- mul'ajlar;
- bemorlarni kurasiya qilish.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan mavzular haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.

Asosiy adabiyotlar:

1. Gadayev A.G. Ichki kasalliklar. Darslik. T: Turon Zamin Ziyo, 2021 y. (lotin).
2. Xolmatova B.T., Karimov M.Sh. Tibbiyot kasbiga kirish. Darslik. Toshkent. 2021 yil.
3. Gadayev A.G. Ichki kasalliklar. Darslik. T: Turon Zamin Ziyo, 2018.
4. Ichki kasalliklar proredevitikasi. Gadayev A.G.; Karimov M.Sh.. T. 2012.
5. Монсеева В.С., Мартынова А.И., Мухина Н.А. Внутренние болезни. Учебник в двух томах. Москва. 2018 г.
6. Гордиенко А.В. Госпитальная терапия, Учебник. Санкт-Петербург. 2016г.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Bobjanov S. N. Ichki kasalliklar. Darslik. Toshkent. 2008 y.
2. Karimov M. Sh. Ichki kasalliklar proredevitkasi. Darslik. Toshkent. 2012 y.
3. Nariyeva D. A., Muhammadiyeva S. M. Biriktiruvchi toqimaning tizimli kasalliklari, O'quv qo'llanma. Toshkent. 2021 y.
4. Axmedova N. A., Sullova M. X. Ovqat hazm qilish tizimi a'zolari kasalliklari. O'quv qo'llanma. Toshkent. 2019 y.
5. Grebenev A. L. Proredevitika vnutrennih bolezney. Uchebnoe posobie. Moskva. 2011 g.
6. Rybov S. I. Vnutrennie bolezni. 1-2-t. Uchebnoe posobie. Sankt-Peterburg. 2015 g.
7. Okorokov A. N., Diagnostika i lechenie bolezney vnutrennih organov. Uchebnoe posobie. Moskva. 2009 g.
8. Струтынский А. В., Баранов А. П., Ройтберг Г. Е., Гапоненков Ю. П. Основы семиотики внутренних органов. Учебное пособие. Москва. 2013 г.
9. Скотт Стерн, Адам Сайфу, Дайн Олгортн. От симптома к диагнозу. Руководство для врачей (Перевод с английского). Москва. 2008г.

Аxborot manb'alari

1. www.medbook.ru
2. www.medlibrary.ru
3. www.medicine.ru
4. www.tma.uz
5. www.ziyounet.uz
6. www.ssv.uz

Fan dasturi Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti huzuridagi ta'lim sohalari bo'yicha muvofiqlashtiruvchi soha Kengashining 2024 yil 18-avgustdagi sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Fan / modul uchun ma'sullar:

A. U. Etmekbaeva – Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti "Ichki kasalliklar va oila tibbiyoti" kafedrası mudiri, tibbiyot fanlari doktori (DSc)
A. O. Seytazarova – Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti "Ichki kasalliklar va oila tibbiyoti" kafedrası o'qituvchisi.

Taqrizchilar:

P. Menimbatov – Qoraqalpog'iston Tibbiyot Instituti "Xalq tabobati va ichki kasalliklar proredevitkasi" kafedrası o'qituvchisi, tibbiyot fanlari nomzodi
R. Xalimbatova – RKTMT, Nefrologiya bo'yim mudiri.